

אל-אסד

ה פיתגם האנגלי אומר: „האהבה והפוליטיקה מוזמנים למיטה אחת שר-תמים מוזרים מאד.“
 המצב שנוצר בשבועות האחרונים בר-מרחב מוכיח זאת בעליל.
מי היה מאמין כי האפו אל-אסד ויצחק רבין ישתפו פעולה ביניהם?
מי היה מאמין כי אש"ף ימצא אז תפעל להגברת ההשפעה הסובייטית בעולם הערבי?
מי היה מאמין כי אש"ף תימצא במחנה אחד עם האמריקאים?
 כל זה, והרבה יותר, מתגשם כעת בר-מרחב.
 בתהליך של חודשים מעטים קמו במרחב שני צירים עיקריים:
 ● **ציר דמשק-עמאן-ירושלים.**
 ● **ציר וושינגטון-קאהיר-אש"ף.**
 מובן שאין אלה צירים רישמיים. אין הידרבות גלויה בין שני הקצוות שבכל ציר. אולם אינטרסים משותפים, קבועים או זמניים, יצרו את ההרכבים המורכבים, הפועלים עתה בשטח.

דמשק-עמאן

ה ציר דמשק-עמאן-ירושלים מור-הכב, למעשה, משני צירים: דמשק-עמאן ועמאן-ירושלים.
 סוריה התקרבה לירדן כאשר נוכחו שתי המדינות לדעת כי מצריים נטשה אותן, וכרתה הסכם נפרד עם ישראל. ככל ש' חולף הזמן מסתבר כי דמשק צדקה בר-טענה כי הנשיא אנוואר אל-סאדאת אכן נטש, לפי שעה, את חזית-המאבק הערבית, כדי לספק אינטרסים מצריים מובהקים.
סוריה וירדן נותרו ללא כל סיכוי פוק לתביעותיהן, וללא נסיגה ישי-ראלית בחזיתותיהן. תיקוותן הי-יחידה לחזור למישחק היתה לצי-שות צרות, להתפסים את המצב ו-להכריח את ארצות-הברית ו/או מצריים לפעול למען תזווה ישרי-אלית במיזרח ובצפון.

לצורך זה, העדיף אל-אסד את ירדן על אש"ף. בטווח הקצר, יכולה ירדן להציע יו-תר, יש לה חזית ישראל, וצבא סדיר בעל-כושר. בניגוד לאש"ף, היא יכולה לתרום

אל-סאדאת

תרומה נכבדה במילחמה אפשרית. וגם באיום במלחמה. יש לה השפעה על סעודי-יה ונסיכויות-הנפט. היא יכולה לעזור בר-בידוד מצריים.

בשביל המלך חוסיין, היתה זו הודמנות-פז לצאת מן הבידוד. מצריים לא נתנה לו דבר. ארצות-הברית פינקה אותו במי-לים, אך לא החזירה לו אפילו מילימטר מרובע אחד מן הגדה המערבית. הוא אמר לעצמו: מדוע עלי לדבוק באמריקה? מדוע לא אעשה מחוזה כלפי סוריה, ובאמצעותה כלפי ברית-המועצות, כדי להוכיח שאני

הנה כי כן, קיימת ברית אנטי-פלסטינית משולשת: המלך חוסיין חיסק את אש"ף בעבר-ההירדן, ויש ראל וירדן מנסים לחסל אותו בגדה וברצועה, ואילו סוריה מנסה ל-נטרל אותו בלבנון.

דמשק-טולכרם

ב הנהגתו של האפו אל-אסד, וב-עזרתו של יצחק רבין, הולכת וקמה

ציר דמשק-עמאן-ישראל

לתחייה תוכנית נישנה: סוריה רבתי-מבחינת האידאולוגיה הלא-מית, לא ויתרו הסורים מעולם על חזון זה. על פיו, מהווים לבנון, פלסטין ועבר-הירדן חלקים מן הי-מוזרת הסורית הגדולה.

בשעתו, בשילחי מלחמת-העולם הרא-שונה, ניסה המלך פייסל, אחי-סבו של המלך חוסיין, להגשים חלום זה. הוא נכ-של מול מוזימות הצרפתים והבריטים. אר-לם החלום לא מת.

כיום אין דמשק מנסה לספק את השט-חיס האלה ממש. אך היא הפכה, במיבצע

גורם עצמאי, זאיני מונח בכיסם של האמריקאים? מדוע שלא אתחבר עם סור-יה, ואגבש לעצמי מחדש דימוי של מנהיג ערבי לאומני?

עמאן-ירושלים

ב אותה שעה עצמה התהדקו היח-סים בין ירושלים ועמאן. איחדה את שתי הבירות ההתנגדות המשותפת לאש"ף. המלך חוסיין ויתר על הגדה המערבית באופן רישמי, אך לא היה לו כל חשק

שנות-מים מיוחדים במדינתנו אחת

מדיני גאוני של כמה חודשים, את ירדן ולבנון מדינות-חסות סוריות. והיא משת-דלת להגשים את אותה המטרה לגבי אש"ף. לגבי ישראל יש לכך כמה השלכות, העשויות להיראות כימעט אבסורדיות. אם אכן יאלץ יצחק רבין, או יורשו, להחזיר את הגדה המערבית לירדן, הוא עלול למ-צוא את הצבא הסורי חונה בטולכרם. כדי למנוע את הקמתה של מדי-נה פלסטינית עצמאית, שתהיה לאומית ואנטי-סורית, נותן רבין

להגשים ויתור זה. כדי לשמור על נור-כחות בגדה, הוא זקוק לעזרה ישראלית. במילחמה נגד אש"ף, קיימת פיום ברית מדינית וכלכלית בין ממשלות ירדן וישראל.

בצורה מורזה למדי, מהווה סוריה את הצלע השלישית בברית זו. בניגוד לאגדה, כאילו סוריה היא הפטרון של אש"ף, קיי-מים בין סוריה ואש"ף מאז ומעולם יח-סים של חשדנות הדדית עמוקה. סוריה יודעת שאש"ף רוצה להיות גורם עצמאי

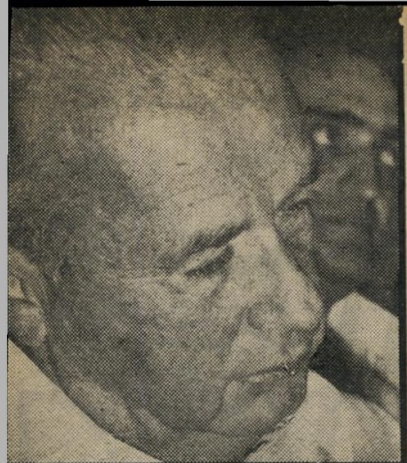
ציר וושינגטון-קאהיר-אש"ף

יד להתפתחות העגולה להביא ל-הפיכת הגדה המערבית (וירדן כו-דה) איזורים-סורית.

מוסקבה-ירושלים

א ולם הציר דמשק-עמאן-ירושלים אי-נו מכוון רק נגד תחייתה של מדינה פלסטינית עצמאית. באותה מידה עצמה הוא מכוון גם נגד מצריים.

למראית-עין, ישראל היא דווקא בת-ברית של מצריים המתונה, נגד סוריה הי-

רבין

קיצונית. אולם ההיגיון הפוליטי משבש תב-ניות פשטניות כאלה.
 מצריים עומדת לקבל כמוית-ענק של נשק אמריקאי. נגד אפשרות זו מגויסת עתה מלוא עוצמתה של ישראל (ראה עמוד 19).

בפעולה זו, משרתת ממשלת ישראל לא רק את עצמה (לפי הי-תפיסה שלה), אלא גם את האיני-טרם הסובייטי.

הסובייטים רוצים למנוע בכל מחיר את הצטרפות מצריים לגוש האמריקאי. לשם כך, עליהם להפיל את המישטר של אנוואר אל-סאדאת. הנשק העיקרי שבידיהם: הי-נשק.

הסובייטים הטילו אמבארגו של נשק על מצריים. הם סומכים על ישראל שתמנע אספקת נשק אמריקאי למצריים. הם מק-ווים שאם אמבארגו כפול זה יימשך די ומן, יתמרד הצבא המצרי המורעב-לנשק נגד סאדאת, יפיל אותו ויקים דיקטטורה של קצינים פרו-סובייטיים.

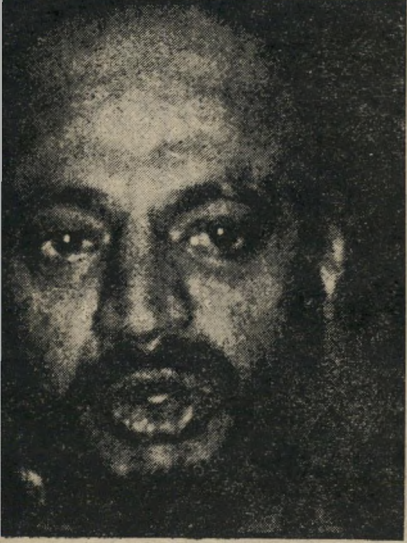
ברית-המועצות היא בעלת-החסות של סוריה. הציר דמשק-עמאן-ירושלים משרת גם את הי-אינטרסים שדה. בצורה מוזרה, אך מעשית מאד, קיים, אפוא, כעת מעין ציר ירושלים-עמאן-דמשק-מוסקבה, נגד בעלת-הברית העיק-רית של ישראל: אמריקה.

וושינגטון-קאהיר

ה ציר הנגדי אינו פחות מזור, וגם הוא בנוי על שותפות-אינטרסים מסוי-בכת במיקצת.

יש היגיון רב בציר וושינגטון-קאהיר. מעבר מצריים מן המחנה הסובייטי אל המחנה האמריקאי היה ההישג העיקרי בר-קאריירה של הנרי קסינג'ר. הוא מבטיח לאמריקה את הנפט המזרח-התיכוני, וחיסל את ההגמוניה הסובייטית במרחב. תמורת זאת מוכן קסינג'ר לספק למצריים כסף, נשק ולחץ על ישראל לנסיגה נוספת בר-סיני.

על רקע זה התקקה המאבק הי- (המשך בעמוד 25)

עראפאת